

Pensum våren 2004

Institutt for tverrfaglige kulturstudier

Bachelor

Master

Ph.D

Institutt for tverrfaglige kulturstudier
Det historisk-filosofiske fakultet
Norges teknisk-naturvitenskaplige universitet
N-7491 Trondheim
Trykt desember 2003

BACHELOR

KULT2201 IKT og kulturendring (15 stp.)

Lie, Merete (red.) (2003): *He, she and IT revisited: New perspectives on gender in the information society*. Oslo: Gyldendal Akademisk. Kap. 1, 2, 3, 5, 8, 9 (190 s.)

Lundeby, Knut (red.) (2003): *Flyt og forførelse. Fortellinger om IKT*. Oslo: Gyldendal Akademisk. Kap. intro, 1, 2, 3, 4, 6, 8, 9, 10 (220 s.)

Slaatta, Tore (red.) (2002): *Digital makt: Informasjons- og kommunikasjonsteknologiens betydning og muligheter*. Oslo: Gyldendal Akademisk. Kap. 1, 2, 3, 8, 11 (ca. 120 s.)

KULT2202 Teorier om kjønn (7,5 stp.)/ KULT3310 Teorier om kjønn- kjernedel (7,5 stp.)

Annfelt, Trine. Poststrukturalisme og forskning om kjønn – noen perspektiver og problemer. *Sosiologisk tidsskrift*, vol 8, nr 1, 2000 (25 s) *

Annfelt, Trine. Rekk meg en arterieklemme eller: Kjønnsbilder i kirurgi. Om naturalisering av fag og subjekt, *Kvinneforskning 4-2001*, s. 5-20 (16s) *

de Beauvoir, Simone. *Det annet kjønn*, Oslo 2000
Innledende essay av Toril Moi, s. 7-29 (23s) *
Innledning, s. 33-48 (15s) *

Blom. Ida. *Cappelens kvinnehistorie, bd.2, Renaissance, reformasjon, revolusjon fra ca. 1500 til i dag*, Oslo 1992, s. 309-335 (37s) *

Essevold, Johanna og Lisbeth Larsson (red.), Wollstonecraft, *Kvinnopolitiska nyckeltexter*. Lund 1996, s. 28-38 (10s) *

Harding, Sandra. *Whose science? Whose knowledge* Buckingham: Open University press. 1991, Kap 5 og 6, s 138-163, (59 s)

Hirdman, Yvonne 1988, Genussystemet – refleksjoner kring kvinnors sociala underordning, *Kvinnovetenskaplig tidskrift 3-1988*, s.49-63 (15s) *

Holter, H (red). *Hun og han. Kjønn i forskning og politikk*, Oslo: Pax, 1996:
H. Holter. Kvinneforskning: Utvikling og tilnærminger, Kap. III, s. 38-74
B. Halsaa. Variasjoner over et tema. Feminisme som teori, kap. VII, s. 141-184
B. Øverlid, Mannsforskningas ulike forgreiningar, kap. V, s. 97-116 (106)

Kulick, Don. Queer Theory: vad är det och vad är det bra för? *lambda nordica*, vol 2, 1996, s 5-22. (18 s) *

Lie, M 1998. Science as Father? Sex and Gender in the Age of Reproductive Technologies, *European Journal of Women's Studies*, vol.9 (4), 2002, s. 381-399 (19s) *

Moi, T 1998. *Hva er en kvinne? Kjønn og kropp i feministisk teori*. Oslo: Gyldendal:
Innledning, s. 21-26
Kap. I: Biologi og sosiale normer, s. 27-40
Kap. II: Biologisk og sosialt kjønn på 1960- og 1970-tallet, s. 41-52
Kap. III: Det poststrukturalistiske bildet av biologisk og sosialt kjønn, s. 53-80
Kap. IV: "Kroppen er en situasjon": Simone de Beauvoir, s. 91-121 (100 s)

Nielsen, Harriet Bjerrum. Rommet mellom sitering og dekonstruksjon, *Kvinneforskning* 1-2000, s. 16-29 (14s) *

Slottemo, Hilde Gunn. Menn og maskulinitet – en oversikt over et forskningsfelt, *Kvinneforskning* 2-2000, s. 35-54 (20s) *

Solheim, Jorun. *Den åpne kroppen. Om kjønnsymbolikk i moderne kultur.*, Oslo 1998, Kap 5. (16 s)

Widerberg, Karin. Køn og samfund, i Andersen, H og Kaspersen, L B: *Klassisk og moderne samfundsteori*. København: Hans Reitzels forlag, 1996 s 494-514. (20 s) *

= 510 sider

* i kompendium

KULT 2203 Ting og tegn (7,5 stp.)

Del 1: Kompendium med tekster - fåes kjøpt hos Tapir – evt. be om å få tilsendt til din lokale Tapir-butikk. Pris ca. 350,

- Anne Jorunn Berg: "Smarte hjem – smart for hvem? Om kjønn og innovasjon" i Jan Irgens Karlsen (Red.): *Omstilling eller bevaring? Det norske innovasjonssystemet*, Trondheim, SINTEF-IFIM, 1995, s 227 – 261 (34)

- Ernst Braun, *Futile Progress*, London; Earthscan 1995, s.3-44 (41)

- Manuel Castells: *The Internet Galaxy*, New York; Oxford University Press 2001, s.1-35 (34)

- Ruth Swartz Cowan: *A Social History of American Technology*, Kap. "Automobiles and Automobility": New York, Oxford University Press, 1997: s 224 – 248 (24)

- Kjetil Fallan: "Visionaries and Weathercocks – Norwegian Furniture Design c. 1920-1965" i *Scandinavian Journal of Design History*, Vol. 13, 2003 (20)

- John Heskett: *Industrial Design*, London. Thames & Hudson. 1980. Kap. 5 "Art and industry in the early twentieth century", s 85 – 104; Kap. 6 "The emergence of professional industrial design", s 105 – 119 (33)

- Per A. Holst: *Datateknologiens utvikling*, Trondheim, Tapir, 2001, Kap. 2. "Den første datamaskinen", s 61 – 99; Kap. 7: "Maskinvarens teknologi", s 303 – 326 (61)

- Thomas P. Hughes: *American Genesis – A Century of invention and technological Enthusiasm*, London, Penguin Books, 1989: Kap. "The second discovery of America" (59)

- Steve Lubar: "Men/Women/Production/Consumption" i Roger Horowitz & Arwen Mohun (eds.); *His and Hers – gender, consumption and technology*, Charlottesville and London, University of Virginia Press, 1998, s 7 – 39 (32)

- Jonathan Margolis. *A brief history of tomorrow. The future, past and present*. London: Bloomsbury, 2000. Kap. 1, "The way we weren't". (38)

- John McNeill, *Something new under the sun*, Allen Lane: The Penguin Press 2000, s.296 - 362 (66)

- Sissel Myklebust og Christine Myrvang: "Varen som kulturformer og Maktbærer" i Erling Dokk Holm og Siri Meyer (red.): *Varene tar makten*, Oslo Gyldendal, 2001, s 11 – 45,

- Gunnar Nerheim: "Patterns of technological change in Norway" i Jan Hult & Bengt Nyström (eds.): *Technology and Industry – A Nordic Heritage*, Canton, Mass., Watson Publishing International, 1992, s 53 – 73 (23)

- Phil Patton: *Bug. The strange mutations of the world's most famous automobile*. New York, Simon & Schuster, 2002, Kap. 1, 14, 15, 16 (34)

- Carroll Pursell: *White Heat – People and technology*, Kap. Dirt and disorder, Berkeley, University of California Press, 1994: s168 – 192 (24)

- Francis Sejersted: *Teknologipolitikk*, Oslo; Universitetsforlaget 1998, s.27-48 (21)

Del 2: STS-notater - fås kjøpt i ekspedisjonen på Institutt for tverrfaglige kulturstudier

- Jarle Brosveet and Knut H. Sørensen: "Fishing for fun and profit. Norway domesticates multimedia", *STS-notat nr. 2, 1997*(31)

- Stig Kvaal: *Kulturvitenskapelige innfallsvinkler til integrert produktutvikling*. STS-notat 9/98 (21)

- Stig Kvaal og Per Østby: *Vekst gjennom krise - sjokoladens utvikling og omforming*, STS - notat 2003 (20)

- Per Østby: "Escape from Detroit – The Norwegian conquest of an alien artefact", STS-notat nr. 2, 1993,(31)

- Per Østby: "Forurensingen av Mjøsa: Integreringen av miljøvitenskapen i samfunnet", STS - notat 8/97 (20)

MASTER

KULT 3310 Teorier om kjønn – fordypningsdel (7,5 stp.)

Fordypningstema vår 2004: Medborgerskap (citizenship) og den nordiske likestillingsmodellen i historisk og komparativt perspektiv

Undervisningen i fordypningsdelen starter 5. mars

Faglærere: Kari Melby kari.melby@hf.ntnu.no

Pensum

Bacchi, Carol. Policy and discourse: challenging the construction of affirmative action as preferential treatment. *Journal of European Public Policy* 11:1, February 2004, s. 128-146 (19 s) *

Berven, Nina og Per Selle. *Svekket kvinnemakt? De frivillige organisasjonene og velferdsstaten*. Makt- og demokratitutredningen, Oslo 2001:

Selle, Per og Nina Berven. Kvinner, organisering og makt, s. 9-37

Melby, Kari. Kvinner som politiske aktører før og etter stemmeretten, s. 38-63

Raaum, Nina C. Norske likestillingsparadokser?, s. 155-190 (88 s)

Borchgrevink, Tordis. Likestilling. Det flerkulturelle demokratiets hodepine, *Sand i maskineriet*, 2002, s. 146-173 (28s) *

Borchorst, Anette, Ann-Dorte Christensen og Birte Siim. Diskurser om køn, magt og politik i Skandinavia, Borchorst, Anette (red.). *Kønsmagt under forandring*, København 2002, s. 247 – 267 (20 s) *

Canning, Kathleen and Sonya O. Rose, Gender, Citizenship and Subjectivity: Some Historical and Theoretical Considerations, *Gender & History*, vol.13, No.3, 2001, pp. 427-443 (17s) *

Hirdman, Yvonne. Kvinner fra øllighet till problem? Genuskonflikten i välfärdsstaten – den svenska modellen, Nagel, Anne-Hilde (red.). *Kjønn og velferdsstat*. Bergen 1998, s. 116-149 (34 s) *

Holst, Cathrine, Statsfeminismens moralske grammatikk, Holst, Cathrine (red.), *Kjønnsrettferdighet. Utfordringer for feministisk politikk*, Gyldendal 2002, s. 54-88 (35s) *

Lewis, Jane, Women and Social Citizenship in Twentieth Century Welfare States, in Sogner, Sølvi and Gro Hagemann (eds.), *Women's Politics and Women in Politics. In Honour of Ida Blom*, Oslo 2000, s. 217-241 (25 s) *

Lister, Ruth, Citizenship: Towards a feminist synthesis, *Feminist Review* no. 57, 1997, s. 28-48 (21) *

Marshall, T.H. Citizenship and Social Class, Marshall T.H. and Tom Bottomore. *Citizenship and Social Class*, London 1992, s. 3-51 (48 s)

Melby, Kari m.fl En nordisk ekteskapsmodell? Manus (25 s) *

Nagel, Anne-Hilde, The Development of Citizenship in Norway: Marshall Remodelled, in Sogner, Sølvi and Gro Hagemann (eds.), *Women's Politics and Women in Politics. In Honour of Ida Blom*, Oslo 2000, s. 197-215 (19 s) *

Neumann, Iver B. (red.). *Maktens strateger*, Oslo 2000, kapitlene om Foucault s. 25-50, Bourdieu s. 81-116 (60 s)

Pateman, Carole, Equality, difference, subordination; the politics of motherhood and women's citizenship, Bock, Gisela and Susan James (eds.), *Beyond Equality and Difference. Citizenship, feminist politics and female subjectivity*, London and NY 1992, s. 17-31 (14 s) *

Scott, Joan Wallach, Rereading the History of Feminism (kap.1) og Citizens but Not Individuals: The Vote and After (kap.2), *Only Paradoxes to Offer. French Feminists and the Rights of Man*, Harvard Univ.Press, London 1996, s. 1-18, 161-175 (34s) *

Skjeie, Hege og Mari Teigen. *Menn imellom*, Oslo 2003, kap. 1, 2, 7, 10, s. 13-30, 31-54, 125-144, 192-208 (80s)

= ca 560 sider
* i kompendium

KULT 3314 Teknologi og kulturendring (15 stp.)

I: Pensum

Teknologi i en moderne verden

- Thomas P. Hughes: American Genesis – A Century of Invention and Technological Enthusiasm (s 1-53); (s 184-249); (s 295 - 353); (443-473) (200) - Bok
- Wiebe E. Bijker and John Law: Shaping technology/Building society - Studies in Sociotechnical change, Cambridge Mass., The MIT Press, 1992, (75 - 105); (175 - 201); (201 - 259) (290 - 309) (133) - Bok
- Gunnar Nerheim: "Patterns of Technological Development in Norway" I: Jan Hult og Bengt Nyström (ed.): *Technology & Industry. A Nordic Heritage*. Canton: Science History Publications, 1992: 58-72. (15 s) Kompendium

- Francis Sejersted: Moderniseringstrategier i Norge 1900–1940" i: Francis Sejersted: Demokratisk kapitalisme: Oslo: Universitetsforlaget, 1993: 139–162 (24 s) Kompendium
 - Stig Kvaal: Drømmen om det moderne Norge, Kapittel 3, STS-rapport 13/92, side 54 – 90 (46 s) Kompendium
 - Per Østby: En automatisk fabrikk – Bedriftsetablering i skjæringspunktet mellom vitenskap og industri, i Olav Wicken (Red.): *Elektronikkentreprenørene*, AD Notam Gyldendal, 1994, s 178 – 200 (22 s) Kompendium
- Tils 433 s

Informasjon, kommunikasjon og underholdning - IKT og Internett

- Manuel Castells: *The Internet Galaxy*, New York; Oxford University Press 2001, s.1-35 (34) Kompendium
- Håkon With Andersen: "Et kort riss av informasjonsteknologiens utvikling", i Knut H. Sørensen (red.): *Informasjonsteknologi, kultur og samfunn*, STS-1998 s 41 - 79. (38 s) Kompendium
- Knut H. Sørensen: Jobbdreper, jobbmakere eller jobbmformer, i Knut H. Sørensen (red.): *Informasjonsteknologi, kultur og samfunn*, STS-1998, s 79 - 98. (19s) Kompendium
- Helge Godø: Doing innovative ICT-research: methodological challenges in leveraging the best of three worlds i Andrew Morrison (ed.): *Researching ICTs in Context*, Intermedia Report 3/2002, UIO, s 13 – 32 (19 s) Kompendium
- Helen Jøsok Gansmo: Computing: Excludingly boring at school-includingly cool at home, Sigis-rapport D05, 2003 (18 s) Kompendium
- Helen Jøsok Gansmo: Girls and computing as national educational strategy in Norway, Sigis-rapport D03, 2003 (21 s) Kompendium
- Thomas Berker: Perspectives on teleworking from below, STS-working paper 14/02 (15 s)
- Trond Arne Undheim: What the Net Can't Do – The Everyday Practise of Internet, Globalization, and Mobility, STS-rapport nr. 55 s 93 – 125 (32 s)
- Hendrik Storstein Spilker: På jakt etter designerens skjulte tanker om brukerne, STS-notat 10/02 (16 s)

Tils 197

Modernisering, medisin og monstre

- Gerald G. Geison (1995). *The Private Science of Louis Pasteur*. Kapittel fem: "Creating Life in Nineteenth Century France: Science, Politics, and Religion in the Pasteur-Pouchet Debate over Spontaneous Generation", s.110-142 (32 s) Kompendium
- Jan Groven Grande (2003). *Veien, sannheten og livet*. Kapittel 9 "Armauer Hansen, etc.", s.210-232 (22 s) Kompendium
- Paul de Kruij (1941). *Mikrobejegere*. Kapittel III: "Pasteur. Mikrobene er farlige", s 50 – 93 (43 s) Kompendium
- Mario Biaglio ed. (1999), *Science Studies Reader*. Kapittel 18: Bruno Latour, "Give me a Laboratory and I will Raise the World", s.256-275 (17 s) Kompendium
- Kjersti Ericsson (1974). *Den tvetydige omsorgen. Sinnssykevesenets utvikling – et sosialpolitisk eksempel*. Kapittel III: "Industrialismens utstøtte", s.73-149 (76 s) Kompendium
- Einar Kringlen (2001). *Psykiatriens samtidshistorie*. Kapittel 1 "Psykiatrien fram til annen verdenskrig", s.19-44 (25 s) Kompendium
- Paul Rabinow ed. (1984), *Foucault Reader*. Part II: M. Foucault, "Practises and Knowledge", s.121-167 (46 s) Kompendium
- Torben Hviid Nielsen, Arve Monsen og Tore Tennøe (2000). *Livets tre og kodenes kode. Fra genetik til bioteknologi; Norge 1900-2000*. Kapittel 5: "Den molekylære visjon", s.159-189 (30 s) Kompendium
- Ruth Hubbard og Eliah Wald (1999). *Exploding the Gene Myth. How genetic information is produced and manipulated by scientists, physicans, employers, insurance companies, educators, and law enforcers*. Del 1: "Of genes and people", del 2: "Genetic labelling and the old eugenics" og del 3: "The new eugenics: Testing, screening, and choice", s. 1-38 (38 s) Kompendium
- James Watson (1997) "Genes and politics". *Journal of Molecular Medicine* 75:624-636(12 s) Kompendium

Tils 341

Teknologi som ting og tegn - Bilen

- C. McShane: *Down the asphalt path – The automobile and the city*, New York, Columbia University Press, Kap. 6 The emergence of the Internal Combustion Engine, s 81 – 103 (22 s) Kompendium
- Wolfgang Sachs: *For love of the automobile*, Los Angeles, University of California Press, 1992, Kap. 2 "Cars for the few – cars for the many?", s 32 – 47 (15 s) Kompendium
- Øyvind Thomassen: *Herlege Tider – Norsk fysisk planlegging ca. 1930 – 1965*, Trondheim, Historisk institutt, 1997, Kap 14. Tilbake til byen, s 453 – 484, (31 s) Kompendium
- Per Østby: "Escape from Detroit – The Norwegian conquest of an alien artefact" in Knut H. Sørensen: *The Car and its environments – The past, present and future of the motorcar in Europe*, Proceedings from the COST A4 Workshop in Trondheim, May 6-8 1993, s 1 – 33 (32 s) Kompendium
- James J. Flink: *The Automobile Age*, Cambridge, Mass., The MIT Press, 1988, Kap 15. The Insolent Chariots, 278 – 293 (15 s) Kompendium
- Knut H. Sørensen og Jon Sørgaard: "Mobility and Modernity. Towards a sociology of cars", in Knut H. Sørensen: *The Car and its environments – The past, present and future of the motorcar in Europe*, Proceedings from the COST A4 Workshop in Trondheim, May 6-8 1993, s 1 – 33 (32 s) Kompendium
- Knut H. Sørensen: The Norwegian Car. The Cultural Adaptation and Integration of an Imported Artefact, in Knut H. Sørensen and Anne-Jorunn Berg (eds.): *Technology and Everyday Life: Trajectories and Transformations*, Report no. 5: Proceedings from a Workshop in Trondheim, may 28-29 1990, s 109 – 131 (22 s) Kompendium

Forbruk, teknologi og kulturendring

- Per Østby og Stig Kvaal: "Stratos – fra brun sjokolade til blå ku", STS-notat, KOMMER (25 s.)
- Pierre Labanne: "Sjokoladens historie" i: Nathalie Baillieux et al.: *Den store boken om sjokolade*. Oslo: Orfeus Forlag AS, 1997: 59-103. (45 s) Kompendium
- Stig Kvaal: Kulturvitenskapelige innfallsvinkler til integrert produktutvikling. STS-arbeidsnotat 9/98. (21 s.)
- Jeffrey L. Meikle: *American Plastic. A Cultural History*. New Brunswick: Rutgers University Press, 1995: 1-9 og 277-302 (35 s.) Kompendium
- Liv Ramskjær: "Plast i det moderne Norge. Introduksjon, gjennombrudd og spredning i Norge 1930-1974." Volund 1999-2000:155 - 210. (56 s.) - Hefte
- Claude S. Fischer: *America Calling. A Social History of the Telephone to 1940*. Berkeley, Los Angeles, Oxford: University of California Press, 1992: 255-272. (18 s.) Kompendium

Natur og kultur - Energi og miljøteknologier

- Wolfgang Rüdig (ed.): *The making of the New Environmental Consciousness*, Edinburgh, Edinburgh University Press, 1990, s 13 – 55 (42 s) - Bok
- Per Østby: Mjøsakonflikten: Noen aspekter ved miljøvitenskapens integrering i samfunnet, Trondheim 2004. 1- 20 (20 s) STS-notat. KOMMER
- Johan Schot: Towards New Forms of Participatory Technology Development i *Technology Analysis & Strategic Management*, Vol. 13, No. 1, 2001, 39 – 50 (11 s) Kompendium
- Robert Bye: Vindkraftens lokale landskap, STS-notat, 2003, KOMMER, 1 – 15 (15 s)
- Robert Næss: "Teknologiske fortellinger – den ustabile veiprisingsdiskursen" i *Sosiologisk tidsskrift* nr. 2 2003, s 99 – 122 (23 s) Kompendium
- Andrew Jamison & Mikael Hård: The Story-lines of Technological Change: Innovation, Construction and Appropriation, i *Technology Analysis & Strategic Management*, Vol. 15, No. 1, 2003, s 81 – 90 (9 s) Kompendium
- Knut H. Sørensen: Technology Policy Discourses – Dimensions for Thinking about The Social Management of Technology, i Boelie Elzen et. al.: *Towards an interactive technology policy*, Final report from the Intepol project, 2001; s 35 – 52 (17s) Kompendium
- Ingunn Moser: "Den teknologiske faktor" i Oluf Sandvik Langhelle og William M. Laforty (red.): *Bærekraftig utvikling: Om utviklingens mål og bærekraftens betingelser*, Oslo, Ad Notam Gyldendal, 1995, s 293 – 309, (15 s) Kompendium

Tils 152

II. Detaljering:

Bøker:

- Thomas P. Hughes: *American Genesis – A Century of Invention and Technological Enthusiasm* (s 1-53); (s 184-249); (s 295 - 353); (443-473) (200) - Bok
- Wiebe E. Bijker and John Law: *Shaping technology/Building society - Studies in Sociotechnical change*, Cambridge Mass., The MIT Press, 1992, (75 - 105); (175 - 201); (201 - 259) (290 - 309) (133) - Bok
- Wolfgang Rüdig (ed.): *The making of the New Environmental Consciousness*, Edinburgh, Edinburgh University Press, 1990, s 13 – 55 (42 s) - Bok
- Liv Ramskjær: "Plast i det moderne Norge. Introduksjon, gjennombrudd og spredning i Norge 1930-1974." Volund 1999-2000:155 - 210. (56 s.) - Hefte

Kompendium 1 - 3:

Teknologi i en moderne verden

- Stig Kvaal: Drømmen om det moderne Norge, Kapittel 3, STS-rapport 13/92, side 54 – 90 (46 s)
- Gunnar Nerheim: "Patterns of Technological Development in Norway" I: Jan Hult og Bengt Nyström (ed.): *Technology & Industry. A Nordic Heritage*. Canton: Science History Publications, 1992: 58-72. (15 s)
- Francis Sejersted: *Moderniseringsstrategier i Norge 1900–1940* I: Francis Sejersted: *Demokratisk kapitalisme*. Oslo: Universitetsforlaget, 1993: 139–162 (24 s)
- Per Østby: En automatisk fabrikk – Bedriftsetablering i skjæringspunktet mellom vitenskap og industri, i Olav Wicken (Red.): *Elektronikkentreprenørene*, AD Notam Gyldendal, 1994, s 178 – 200 (22 s)

Informasjon, kommunikasjon og underholdning - IKT og Internett

- Håkon With Andersen: "Et kort riss av informasjonsteknologiens utvikling", i Knut H. Sørensen (red.): *Informasjonsteknologi, kultur og samfunn*, STS-1998 s 41 - 79. (38 s)
- Manuel Castells: *The internet Galaxy*, New York; Oxford University Press 2001, s.1-35 (34)
- Helen Jøsok Gansmo: Computing: Excludingly boring at school-includingly cool at home, Sigis-rapport D05, 2003 (18 s)
- Helen Jøsok Gansmo: Girls and computing as national educational strategy in Norway, Sigis-rapport D03, 2003 (21 s)
- Helge Godø: Doing innovative ICT-research: methodological challenges in leveraging the best of three worlds i Andrew Morrison (ed.): *Researching ICTs in Context*, Intermedia Report 3/2002, UiO, s 13 – 32 (19 s)
- Knut H. Sørensen: Jobbdreper, jobbmønstre eller jobbmønstre, i Knut H. Sørensen (red.): *Informasjonsteknologi, kultur og samfunn*, STS-1998, s 79 - 98. (19s)

Teknologi, medisin og kultur

- Mario Biagioli ed. (1999), *Science Studies Reader*. Kapittel 18: Bruno Latour, "Give me a Laboratory and I will Raise the World", s.258-275 (17 s)
- Kjersti Ericsson (1974). *Den tvetydige omsorgen. Sinnssykevesenets utvikling – et sosialpolitisk eksempel*. Kapittel III: "Industrialismens utstøtte", s.73-149 (76 s)
- Gerald G. Geison (1995). *The Private Science of Louis Pasteur*. Kapittel fem: "Creating Life in Nineteenth Century France: Science, Politics, and Religion in the Pasteur-Pouchet Debate over Spontaneous Generation", s.110-142 (32 s)
- Jan Groven Grande (2003). *Veien, sannheten og livet*. Kapittel 9 "Armauer Hansen, etc.", s.210-232 (22 s) (43 s)
- Einar Kringlen (2001). *Psykiatriens samtidshistorie*. Kapittel 1 "Psykiatrien fram til annen verdenskrig", s.19-44 (25 s)
- Torben Hviid Nielsen, Arve Monsen og Tore Tennøe (2000). *Livets tre og kodenes kode. Fra genetik til bioteknologi; Norge 1900-2000*. Kapittel 5: "Den molekylære visjon", s.159-189 (30 s)
- Paul de Kruij (1941). *Mikrobejegere*. Kapittel III: "Pasteur. Mikrobene er farlige", s 50 – 93

- Paul Rabinow ed. (1984). *Foucault Reader*. Part II: M. Foucault, "Practises and Knowledge", s.121-167 (46 s)
- Ruth Hubbard og Eliah Wald (1999). *Exploding the Gene Myth. How genetic information is produced and manipulated by scientists, physicans, employers, insurance companies, educators, and law enforcers*. Del 1: "Of genes and people", del 2: "Genetic labelling and the old eugenics" og del 3: "The new eugenics: Testing, screening, and choice", s. 1-38 (38 s)
- James Watson (1997) "Genes and politics". *Journal of Molecular Medicine* 75:624-636(12 s)

Teknologi som symbol og kommunikasjon - Bil

- James J. Flink: *The Automobile Age*, Cambridge. Mass., The MIT Press, 1988, Kap 15. The Insolent Chariots, 278 – 293 (15 s)
- Clay McShane: *Down the asphalt path – The automobile and the city*, New York, Columbia University Press, Kap. 6 The emergence of the Internal Combustion Engine, s 81 – 103 (22 s)
- Wolfgang Sachs: *For love of the automobile*, Los Angeles, University of California Press, 1992, Kap. 2 "Cars for the few – cars for the many?", s 32 – 47 (15 s)
- Knut H. Sørensen og Jon Sørgaard: "Mobility and Modernity. Towards a sociology of cars", in Knut H. Sørensen: *The Car and its environments – The past, present and future of the motorcar in Europe*, Proceedings from the COST A4 Workshop in Trondheim, May 6-8 1993, s 1 – 33 (32 s)
- Knut H. Sørensen: The Norwegian Car. The Cultural Adaptation and Intgration of an Imported Artefact, in Knut H. Sørensen and Anne-Jorunn Berg (eds.): *Technology and Everyday Life: Trajectories and Transformations*, Report no. 5: Proceedings from a Workshop in Trondheim, may 28-29 1990, s 109 – 131 (22 s)
- Øyvind Thomassen: *Herlege Tider – Norsk fysisk planlegging ca. 1930 – 1965*, Trondheim, Historisk institutt, 1997, Kap 14. Tilbake til byen, s 453 – 484, (31 s)
- Per Østby: "Escape from Detroit – The Norwegian conquest of an alien artefact" in Knut H. Sørensen: *The Car and its environments – The past, present and future of the motorcar in Europe*, Proceedings from the COST A4 Workshop in Trondheim, May 6-8 1993, s 1 – 33 (32 s)

Forbruk, teknologi og kulturendring

- Claude S. Fischer: *America Calling. A Social History of the Telephone to 1940*. Berkeley, Los Angeles, Oxford: University of California Press, 1992: 255-272. (18 s.)
- Jeffrey L. Meikle: *American Plastic. A Cultural History*. New Brunswick: Rutgers University Press, 1995: 1-9 og 277-302 (35 s.)
- Pierre Labanne: "Sjokoladens historie" i: Nathalie Bailleux et al.: Den store boken om sjokolade. Oslo: Orfeus Forlag AS, 1997: 59-103. (45 s)

Natur og kultur - Energi og miljøteknologier

- Johan Schot: Towards New Forms of Participatory Technology Development i *Technology Analysis & Strategic Management*, Vol. 13, No. 1, 2001, 39 – 50 (11 s)
- Andrew Jamison & Mikael Hård: The Story-lines of Technological Change: Innovation, Construction and Appropriation, i *Technology Analysis & Strategic Management*, Vol. 15, No. 1, 2003, s 81 – 90 (9 s)
- Ingunn Moser: "Den teknologiske faktor" i Oluf Sandvik Langhelle og William M. Laferty (red.): *Bærekraftig utvikling: Om utviklingens mål og bærekraftens betingelser*, Oslo, Ad Notam Gyldendal, 1995, s 293 – 309, (15 s)
- Robert Næss: "Teknologiske fortellinger – den ustabile veiprisingsdiskursen" i *Sosiologisk tidsskrift* nr. 2 2003, s 99 – 122 (23 s)
- Knut H. Sørensen: *Technology Policy Discourses – Dimensions for Thinking about The Social Management of Technology*, i Boelie Elzen et. al.: *Towards an interactive technology policy*, Final report from the Intepol project, 2001; s 35 – 52 (17s)

STS-notater

- Thomas Berker: Perspectives on teleworking from below, STS-working paper 14/02 (15 s)
- Robert Bye: Vindkraftens lokale landskap, STS-notat , 2003, KOMMER, 1 – 15 (15 s)
- Hendrik Storstein Spilker: På jakt etter designerens skjulte tanker om brukerne, STS-notat 10/02 (16 s)

- Trond Arne Undheim: What the Net Can't Do – The Everyday Practise of Internet, Globalization, and Mobility, STS-rapport nr. 55 s 93 – 125 (32 s)
- Stig Kvaal: Kulturvitenskapelige innfallsvinkler til integrert produktutvikling. STS-arbeidsnotat 9/98. (21 s.)
- Per Østby og Stig Kvaal: "Stratos-fra brun sjokolade til blå ku", STS-notat, KOMMER (25 s.)
- Per Østby: Mjøssakonflikten: Noen aspekter ved miljøvitenskapens integrering i samfunnet, Trondheim 2004. 1- 20 (20 s) STS-notat. KOMMER.

kompedium

KULT3312 Kjønn, teknologi og vitenskap (15 stp.)

Theme 1: Feminist theories of science and technology

- Faulkner, W. 2001. The technology question in feminism: a view from feminist technology studies. *Women's Studies International Forum* 24, 1:79-95
- Harding, S. (1986). *The Science Question in Feminism*. Ithaca and London: Cornell University Press, 15-29 and 30-57
- Haraway, D. (1988) Situated Knowledges: the Science Question in Feminism and the Privilege of Partial Perspective. *Feminist Studies* 14, 3: 575-599.
- Haraway, D. (1985) "Manifesto for cyborgs: science, technology and socialist feminism in the 1980s," *Socialist Review*, 80:65-108, reprinted as Haraway, D. "A cyborg manifesto: science, technology and socialist feminism in the late twentieth century," in D. Haraway. 1991. *Symians, Cyborgs and Women. The Reinvention of Nature*. London: FAB.
- Keller, E. Fox (1982). Feminism and Science. *Signs: Journal of Women in Culture and Society* 7: 589-595.
- Keller, E. Fox (1985). *Reflections on Gender and Science*. New Haven, Conn.: Yale University Press. Chapter: Sex and Science
- Keller, E. Fox 1990. From the secrets of life to the secrets of death. In M. Jacobs, E. Fox Keller and S. Shuttleworth (eds). *Body/Politics. Women and the Discourses on Science*. New York: Routledge, 177-189
- Wajcman, J. 1991. Feminist critiques of Science and Technology. In Wajcman, J. *Feminism Confronts Technology*. Cambridge, U.K.: Polity Press, 1-27

Theme 2: Technology and Masculinity

- Cockburn, C. 1992. The circuit of technology: gender, identity and power. In *Consuming technology: media and information in domestic spaces*. S. Silverstone and E. Hirsch (eds), London, Routledge: 32-47
- Faulkner, W. 2000. "The power and the pleasure? A research agenda for "making gender stick" to engineers," *Science, Technology & Human Values*, 25, 1:87 – 119
- Lie, M. 1995. "Technology and masculinity. The case of the computer," *European Journal of Women's Studies* 2: 379 – 394.
- Oldenziel, R. 1999. Making Technology Masculine: Men, Women and Modern Machines in

America. Amsterdam: Amsterdam University Press, 9-18 and 182-190.

Wajcman, J. 1991. *Feminism Confronts Technology*. Cambridge, U.K.: Polity Press. Chapter 6

Wajcman, J. 2000. Reflections on Gender and Technology Studies. In what state of the art? *Social Studies of Science* 30:447-64.

Theme 3. Technoscience and reproduction

Kireczyk, M. 1993. Shifting the burden onto women: the gender character of in vitro fertilization. *Science as culture* 3 (17), 507-522

Lie, M. 2003. "Science as father? Sex and gender in the age of reproductive technologies" *European Journal of Women's Studies* 9(4):381-399

Lock, M. (1998). Perfecting Society: Reproductive Technologies, Genetic Testing, and the Planned Family in Japan. In Lock, M. and Kaufert A., (eds) *Pragmatic Women and Body Politics*. Cambridge University Press 1998.

Oudshoorn, N.E.J. (1996). "A Natural Order of Things? Reproductive Sciences and the Politics of Othering", Robertson, G. et al (eds) *Futurenatural. Nature. Science, Culture*. London and New York: Routledge: pp. 122-133.

Oudshoorn, N. 2003. Clinical trials as a cultural niche in which to configure the gender identities of users: the case of male contraceptive development. In Oudshoorn, N. and T.J.Pinch. (eds) (2003) *How Users Matter. The Co-construction of Users and Technology*. Massachusetts, Massachusetts: MIT Press, 209-229

Rapp, R. (1998). Refusing Prenatal Diagnosis: The meaning of bioscience in a multicultural world. *Science, Technology & Human values*, vo. 23, no.1: 45-70.

Saetnan, A., Oudshoorn, N., and M.Kireczyk (eds.) 2000. *Bodies of Technology. Women's Involvement with Reproductive Medicine*. Ohio: Ohio State University Press. Chapter 1 (introductory chapter).

Theme 4. Gender and biology

Haraway, D. (1989) The Biopolitics of Postmodern Bodies: Determinations of Self in Immune System Discourse. *Differences* 1:3-43

Hubbard, R. (1981). The Emperor doesn't wear any clothes: the impact of feminism on biology. In Spender, D. (ed.) *Men's Studies Modified: The Impact of Feminism on the Academic Disciplines*. Oxford and New York: Pergamon.

Jacobus, M., Keller, E.F. and Shuttleworth, S. (1990) *Body/Politics: Women and the Discourses of Science*. New York and London: Routledge. Chapter 1 (introductory chapter).

Martin, E. (1991). The Egg and the Sperm: How Science Has Constructed a Romance Based on Stereotypical Male- Female Roles. *Signs: Journal of Women in Culture and Society* 16, no.3, 485-501

Oudshoorn, N.E.J. 2001. 'On Feminisms, Bodies and Technologies' In Schiebinger, L. (ed) *Feminism in 20th-Century Science, Technology, and Medicine*. Chicago, Illinois: The University of Chicago Press.

Schiebinger, L. (1986). Skeletons in the Closet: the First Illustrations of the Female Skeleton in the Eighteenth-Century Anatomy. In: *Representations* 14, 42-83.

Spanier, B. 1991. Gender and ideology in science: a study of molecular biology. *NWSA Journal* 3 (2), Spring: 167-198

Theme 5: The gender of artifacts

Berg, A.J., and M. Lie 1993. "Feminism and constructivism: Do artifacts have gender?" *Science, Technology, and Human Values* 20 (3).

Hubak, M. 1996. "The car as a cultural statement: car advertising as gendered socio-technical scripts", in *Making Technology our Own? Domesticating Technology into Everyday Life*. M. Lie and K.H. Sørensen, eds. Oslo, Stockholm, Copenhagen, Oxford, Boston: Scandinavian University Press.

Kline, R. and Pinch, T. 1996. "Users as agents of technological change: the social construction of the automobile in the rural United States," *Technology and Culture* 37: 763-95.

Oost, E. (2003). Materialized Gender: How Shavers Configure the Users' Femininity and masculinity. In Oudshoorn, N. and T.J.Pinch. (eds) (2003) *How Users Matter. The Co-construction of Users and Technology*. Massachusetts, Massachusetts: MIT Press, 193-209.

Oudshoorn, N., Lie, M., and Saetnan, A., R. 2002. 'On Gender and Things. Reflections on an Exhibition on Gendered Artefacts.' *Women's Studies International Forum* 25 (4), 471-483.

PH.D

KULT8802 Tale, tekst og tolkning (9 stp.)

Amdahl, Eva: Å gjøre gruppeintervju - å skape grupper, STS-arbeidsnotat 4/02, 14s U

Aune, Margrethe: Lange timer og lyse øyeblikk. Om analyse av kvalitativt datamateriale, STS-notat, 8/96, 20s, U

Andenæs, Ellen: "Språklig konstituering av sosial identitet" i *Konstituering av kjønn fra Antikken til moderne tid*. Rapport fra avslutningskonferanse for forskningsprogram for grunnleggende humanistisk kvinneforskning, 9. - 10. mai 1994, Oslo, NFR, 1995, 14s U

Andenæs, Ellen: "Svimmelende betydningsfull - hvis du bare tør". Om diskursive rekonstruksjoner av mannlighet og faderskap" i Pedersen og Scheuer (red.): *Sprog, køn - og kommunikation.*, København, Reitzels. 1998, 10s. U

Berg, Anne-Jorunn: "Feminist Epistemologies and Research Practise", paper til European Media, Technology and Everyday Life (EMTEL) Workshop on Methodology, Universitat Autònoma de Barcelona, 1997, 13s U

Bijker, Wiebe E., Hughes, Thomas P. og Pinch, Trevor: *The Social Construction of Technological Systems*, Cambridge, Mass., 1987: 9 - 104., 95s, E

Bowden, Gary: "Coming of Age in STS - Some Methodological Musings", in Sheila Jasanoff, Gerald E. Markle, James C. Petersen and Trevor Pinch (eds.): *Handbook of Science and Technological Studies*, London, Sage Publications, 1995: 64 - 80, 16s, U

Foucault, Michel (1991) "Nietzsche, Genealogy, History", Rabinow, Paul, ed. *The Foucault Reader*, Penguin Social Sciences, 24s, U

Gansmo, Helen Jøsok: Udfordringer ved å benytte barn eller ungdommer som informanter i dybdeintervju, Trondheim, Institutt for tverrfaglige kulturstudier, 1999, 19s. U

Haraway, Donna J: *Modest Witness@Second_Millennium. FemaleMan_Meets_OncoMouse*, New York og London, Routledge, 1997, s 1-49 E

Haraway, Donna: "Situated Knowledges: The Science Question in Feminism and the Privilege of Partial Perspective", i *Simians, Cyborgs, and Women. The Reinvention of Nature*, London, Free Association Books, 1991, 18s U

Henningsen, Inge og Dorte Marie Søndergaard (2000) "Forskningstraditioner krydser deres spor. Kvalitative og kvantitative socio-kulturelle empiriske forskningsmetoder", i *Kvinder Køn og forskning*, 4-2000. 12s, U

Haavind, Hanne (2000), Kapittel 1, s. 7-59, Kap. 2, s. 60-104, Kap. 7 s. 260-286 og Kap. 8, s. 287-320 i *Kjønn og fortolkende metode*, Gyldendal Akademisk Forlag, 155s, E

Hård, Mikael: Mot en kulturanalytisk vitenskaps-, teknologi- og medisinhistorie. Skal publiseres i en artikkelsamling redigert av Nora Levold og Per Østby., 25s, U

Hård, Mikael: Construction, Reconstruction, or Deconstruction: How to Write Engineering History. To be published in volum edited by Oskar Juhlin and Hans Glimmel., 20s, U

Kaldal, Ingar: "Å fortelle, å forklare og å tenke historisk" i *Historisk tidsskrift*, nr. 1, 1993: 80-101, 20s, U

Kvale, Steinar: "To Validate Is to Question" i Steinar Kvale (ed) *Issues of Validity in Qualitative Research*, Lund, Studentlitteratur, 1993, 20s, U

Latour, Bruno: *Science in action*, Milton Keynes, Open University Press, 1987, s 1-21, 63 - 145, 100s., E

Lie, Sissel: "Den nysgjerrige og gavmilde leser" i Sissel Lie og Ingrid Thowsen (red.): *Fagskriving som dialog*, Oslo, Gyldendal, 2000, s 106 - 114, 8s, U

Neumann, Iver B. (2001) *Mening, materialitet, makt: En innføring i diskursanalyse*. Fagbokforlaget., 190s E

Norsk medietidsskrift - debatt:

- Kjørup, Søren: "Er sandheden blot en social konstruktion? En kritisk præsentation og diskussion af diskursanalysen og især af dens socialkonstruktivistiske grundlag" i *Norsk medietidsskrift*, nr2, 2000, 20s, U
- Søndergaard, Dorte Marie: "Sandheden er en alvorlig og magtfuld konstruktion" (svar til Kjørups artikkel), i *Norsk medietidsskrift*, nr2, 2000, 20s, U

Rygghaug, Marianne: "Å bringe tekster i tale - mulige metodiske innfallsvinkler til tekstanalyse i statsvitenskap", (under publisering), 13s, U

Seip, Ingebjørg: "Tekstens avslutning, eller: Hvordan få ferdig en avhandling?" i Sissel Lie og Ingrid Thowsen (red.): *Fagskriving som dialog*, Oslo, Gyldendal, 2000, s 182 - 193, 11s, U

Sørensen, Knut H: Artikkelskriving for begynnere, STS-arbeidsnotat 6/02, U

Widerberg, Karin (2001) Kap. 2, s. 30-38, Kap. 3, s. 38-56, og kap 4, s. 57-61, Kap. 6, s. 81-109 i *Historien om et kvalitativt forskningsprosjekt - en alternativ lærebok.*, 57s, E

KULT8801/ KULT8850 Forskning og samfunn

Litteratur merket * blir kopiert og sendt/delt ut til deltakerne. Bøkene kan kjøpes på Tapir.

Barnes, Barry, David Bloor & John Henry: *Scientific knowledge*, Athlone Press, 1996, s. 1-109 og 154-168

Bleier, Ruth: "Sex Differences Research: Science or Belief?", i R.Bleier, red.: *Feminist approaches to science*, New York : Pergamon Press, 1986, s. 147-164*

Callon, Michel: "The increasing involvement of concerned groups in R&D policies: what lessons for public powers?" i Geuna, Aldo, Ammon J. Salter og W. Edward Steinmueller (eds.): *Science and Innovation. Rethinking the Rationales for Funding and Governance*, Cheltenham: Edward Elgar 2003, s. 30-68*

Collett, John Peter: "Vendepunkter i norsk universitetshistorie", i A.F. Andresen og Guri Hjeltnes (red.): *Universitet, samfunn og politikk*, Forum for universitetshistorie Skriftserie 2/1997, s.91-106*

Elzinga, Aant og Andrew Jamison: "Changing policy agendas in science and technology", i S. Jasanoff et al. (eds.): *Handbook of Science and Technology Studies*. London: Sage, 1994, s. 572-597*

Etzkowitz, Henry og Loet Leydesdorff: "The dynamics of innovation: from national systems and "mode 2" to a triple helix of university-industry-government relations", *Research Policy*, 29, 2000, s. 109-123*

Fox Keller, Evelyn: "Gender and Science: An Update" i Evelyn Fox Keller: *Secrets of life, secrets of death. Essays on language, gender and science*, Routledge 1992, s. 15-38*

Freeman, Chris: "Technology, progress and the quality of life", *Science and public policy*, 18 (6), 1991, s. 407-418 (11 s) *

Gibbons, Michael et al: *The new production of knowledge*, Sage 1994, s. 17-45, 70-89 og 137-166

Gullestad, Marianne: *Det norske sett med nye øyne*, Universitetsforlaget, 2002, s. 142-217

Hansen, Hanne Foss: "Hvilken slags politikk er forskningspolitikk?", *Økonomi og Politikk*, 3/2002, 41-55*

Haraway, Donna J.: "Modest Witness: Feminist Diffractions in Science Studies" i Peter Galison & David J. Stump: *The Disunity of Science. Boundaries, Context, and Power*, Stanford University Press 1996*

Harding, Sandra: "After the Neutrality Ideal: Science, Politics, and 'Strong Objectivity'", i *Social Research*, vol.59, no3, 1992*

Hess, David: *Science studies - an advanced introduction*, New York University Press, 1997, s. 1-111

Kallerud E. (red.): "Grunnforskning i krise?" i *Grunnforskning i innovasjons- og forskningspolitikk* (s. 17-79) NIFU/STEP, Rapport 2/98*

Kuhn, Thomas: *Vitenskapelige revolusjoners struktur*, Spartacus Forlag, Oslo 1996, s. 15-136

LaFollette, Marcel C: Kap.1 "When Interests Collide" og Kap 4 "Authorship" i *Stealing into print. Fraud, plagiarism, and misconduct in scientific publishing*, University of California Press, 1992, s. 1-31, 91-107 (48 s) *

Latour, Bruno: *Science in Action*, Milton Keynes 1987, s. 1-62 og 145-176

Merton, Robert K.: "The normative structure of science", i Merton, Robert K.: *The Sociology of Science. Theoretical and Empirical Investigations*, The University of Chicago Press, 1973*

Nilsson, Ingemar: "Vitenskapshistoria. Att studera vetenskapens förändring", i Jan Bärmark, red: *Forskning om forskning eller Konsten att beskriva en elefant*, Natur och Kultur, 1984, s. 105-141 (36 s). *

Rosenberg, Nathan: "Critical issues in science policy research", i *Science and Public Policy*, vol. 18 (6), 1991*

Shapin, Steven: *Den vitenskapelige revolusjonen*, Spartacus forlag, Oslo, 1999. s. 9-167

Shrader-Frechette, Kristin: Kap 1. "The Importance of Research Ethics: History and Introduction" og Kap 2. "Professional Codes and the Duty to Do Scientific Research" i Shrader-Frechette: *Ethics of scientific research*, Rowan & Littlefield, 1994, s. 1-44 (44s) *

Skoie H: *Norsk forskningsorganisasjon i etterkrigstiden*. Melding nr 8, NAVFs utredningsinstitutt, del 1, 1984, s.11-45*

Slagstad, Rune: "Universitetet og makten - et par glimt", i A.F. Andresen og Guri Hjeltnes (red.): *Universitet, samfunn og politikk*, Forum for universitetshistorie Skriftserie 2/1997, s.129-36*

Søgnen, Randi: "Teknologivurdering. Arena for lek og lærd" i Bjørn Stensaker (red.) *Kunnskaps- og teknologivurdering. Perspektiver, metoder og refleksjoner*. Cappelen Akademisk forlag, Oslo, 2002*

Sørensen, Knut H: "Tid for tverrfaglighet? Jakten på vennligsinnede spesialister" i *Forskning på tvers. Tverrfaglige forskningsprosjekter ved NTNU*, Tapir, 2002, s. 7-18*

Witrock, Bjørn: "The modern university: The three transformations", i Sheldon Rothblatt og Bjørn Witrock, red.: *The European and American University since 1800*, Cambridge University Press, 1992, s. 303-362*